

Løgmaður sett skeiva adressu á rokningina!

HELST hevur lögmaður havt ein beiðkan ráka í muninum, tá hann mælti fakfeløgum frá at koma við lönarkrøvum, tí øll vita, hvør gekk undan í tí ógvuslugu »lönargliðing«, vit hava havt seinastu 5–6 árin. Og øll vita, hvør hevur fingið minst – júst tann stóra fjøldin av teimum, lögmaður vendi sær til.

LITA vit 14 ár aftur um bak, so finga vit eftir nýggju pristalsksipinini í 1975 eina ávísu lönarútgjávnan, sum tæy flestu fegnaðust um. Hetta hendi efr at øll finga sama oyra- og krónutal í samband við eina pristalshækkning. Frammanundan varð hækkað í prosentum, so tann, sum tjenti mest, fekk mest, og tann, sum tjenti minst, fekk minst. Vit kunnu tí siga, at tann nýggja skipanin, hóast onnur lýti, var rættvisari, og tæy flestu fegnaðust um tað útjavnan, sum nú fór fram.

MEN so hendir skarvslopið. Vit finga eitt búskaparligt »boome«.

Kanska ikki so nógv av øktari framleiðslu, sum av øktum byggi- og tænaðstuvirksemi. Eitt virksemi, sum varð fíggjað við útlenskum lánum, ið nú siggjast aftur í øktari úttanlandsskuld.

HETTA búskaparliga »boom« setti sini krøv til tann partin av tænaðstuvinnuni, sum fevnir um etv-fyrirtøkur, peningastovnar, grannskoðaravirki og onnur bókhaldsvirki. Nú ráddi um at fáa fólk – og gott fólk. Vit høvdu, um vit so kunnu siga, ein »lønkaaramarknað«.

KEND andlit í peningastovnunum hvurvu. Tæy vóru farin til henda og handa grannskoðaran. Tú mætti lærarum. Nei, teir vóru gjøvni. Tað var ikki eitt »kall« at vera lærari meira. Nei, teir vóru farnir til etv-fyrirtøkur og grannskoðaravirki, tí teir timdu ikki at arbeiða fyri hungursløn. Onnur ærarafólk fóru í peningastovnar og áðurnevndu tænaðstuvirki. Tøkur keyptu starvsfólk, sum tað almenna – tú og eg – hevði givið útbúgving og eftirútbúgving tí nýggjar tíðir settu krøv.

VIT finga ein dans um tann kenda gullkálvin. Brúkið vaks. Bílar, vintunnur, video- og sjónvarpstól og annað marglæti floyvdi til landið. Tær tænaðstuvirki, sum ikki

góvu eftir, mistu fólk, og eisini tær virkisleiðslur, sum treyðugt vildu, góvu eftir. Tæy nýbyggdu húsin gjørdust við eitt flottari og bílarnir vórðu útskiptir, tí bankarnir høvdu jú ríkiligt av hesum útlensku skuldalántøkum at læna útaftur av. Og dansurin helt fram. Nýtt innbúgv og fleiri úttanlandsferðir.

ØLL sluppu kortini ikki upp í. Í hvussu so er ið í fyrstu syftu. Men trýst elvir mótrýst, og undanfarna landsstýrið gav starvs- og lærarafólkum eina hampiliga samsýning, sum so gjørdist grundarlag fyri tað, sum arbeiðara- og handverkarafeløgini finga sum heild yvir eitt áramál.

MEN sum allar aðrar veitslur fekk henda veitslan eisini ein enda. Undanfarna landsstýrið royndi at tálma, táttu og steðgað, men fekk bæði eitt og annað skotið í skógvarnar frá byggisinnáðum borgmeistarum, viðhaldsblaði teirra, frá hávalmennum felagskapsleiðslum og øðrum.

VIT kunnu bara harmast um, at undanfarna landsstýrið ikki fekk tálmað gongdini, tí nývalda borgarliga landsstýri hevur, eftir tí sum higartil er komið fram, bara ein heilivág: at senda rokningina til vanligu lönarbeiðaran. Hetta er

neyðugt, sigur lögmaður, tí tann stóra mongdin skal til, um tað skal muna.

VIT kunnu ikki gera annað, enn at geva formanninum í HAF, Karli Johansen, og formanninum í FA, Ingeborg Vinther, rætt í, at vanligu lönarbeiðarin hevur hvørki komið landinum í búskaparligt óføri, ella hevur ráð til uppsparing við skattafrádrátti, sum er annar heilivágurin. Fólkaflokkurin hevur roynt at koma á marknaðin við seinastu árin.

BYRJID at skera av, har mest er komið upp á, og leggið so alla herðslu at menna og fjøltátta høvuðsvinnuna og aðrar hjávinur, eins og roynd hevur verið, so útflutningsvirðið støðugt veksur, tí upp á seg er búskaparliga størðan ikki verri enn siðst í fimtiárunum, tá upp á seg meira varð lánt til endurnýggjan av fiskiskipaflotanum, og tær nógvu útbýggingar, sum framdar vórðu tæy næstu árin! Víst er neyðugt at spara, men sparing aleina er ikki nóg mikið. Vit verða noyðd at framleiða okkum úr trupulleikum – og tí mugu øll hjól í framleiðsluni kannast og betrast. Tað ber ikki til bara at leggja eftir handamegini.

Ov meinlíkar sendingar!

Útvarps- og sjónvarps-ummæli

Tað hevur fyrr verið fastur tættur her í blaðinum at ummæla bæði útvarp og sjónvarp. Hetta datt tianverri niður fyri at ymsum orðokum. M.a. tí fólk ikki vilja binda seg til at skula sita frammanfyri sjónvarpinum hvønn dag í viku. Hetta mugu vit so liva við, men nú fara vit so aftur at gera eina roynd at fáa hesi ummæli til fastan tætt í blaðinum. Aftaná summarfrítíðina fara fyra fólk at skiftast um at skriva umrødda teig. Men til ta tíð fara vit so at hjálpat við tí, sum vit kunnu fáa hendur á. Er tað onkur, sum hevur hug at royna seg, so lat okkum vita tað.

Eg skal so her gera eina roynd at ummæla okkurt av tí, sum var at siggja í sjónvarpinum í vikuni, sum fór. Nú sá eg bert ein part av tí, so tað verður

eitt sera avmarkað og ófullfíggjað ummæli.

Kjörbreyt er so mikið nýggj sending, at tað helst eru mong, sum siggja hana sunnukvøld. Tað skal sigast, at her gjørdi Sjónvarpið eina roynd at koma við onkrum nýggjum og er bert alt gott at siga um tað. Men tað hevur tianverri vist seg, at tann »geistur og entusiasma« sum varð at hómá í byrjanini, hon er fokin. Nú kennist tað sum um at sendingin skal fáast frá hondini lættast og skjótast tilber. Hetta er spell, tí hugskotið aftanfyri tilika sending er rætt og gott. Eg haldi, at sendingin er farin at líkjast av nógv øðrum sendingum í sjónvarpinum. Vit minnst tá Gluggin kom og frøddu okkum um, at hetta var nakað nýtt og órvisi. Men tað varð ikki leingi, so kendist tað sum um, at Gluggin varð ein víðkað Dagur og Víka sending og nú Kjörbreyt hevur verið send nakrar ferðir, siggja vit sama mynstrið aftur. Kjörbreyt er farin at líkjast

ast Dagur og Víka og Glugganum. Hetta var væl ikki meiningin!

Kjörbreyt gjørdi nógv burturúr ISF elal kanska alt ov lítið vil onkur siga. Tí hóast nógv tíð varð brúkt til hatta í innleiðing, so finga vit í veruleikanum lítið at vita um 50-árahalðið og søguna aftanfyri hetta okkara størsta ítróttarsamtak. Avmyndanin í Gundadalshöllini varð av vánaliga tilrættaløgd, tí frásøgumaðurin visti rætt og slætt ikki hvørji hási fólkini fóru. Hasi klaksviksingurin er avbera góður frásøgumaður, men hoyrdi handan samrøðan ikki heldur heima í eini sjálvstøðugari sending um ISF! Hvat hugsa tit fyri tykkum: at brúka nærurum helvtina av tíðini til eitt innslag. Og so at leggja hetat fyrst í sendingini. Heldur átti tað at ligið einastaðni í miðjuni.

Hatta brotið við kvinnuni, sum ikki fekk tak yvir høvðið, var gott. Tað er sjáldsamt, at tað eydnast fjølmiðlunum at

fáa slík »offur« at siga sína meining. Meira av hasum. Kanska tað kann fáa okkara politikkarar til at hugsa seg betur um, teir sum halda, at allir feryingar eiga at byggja sær síni egnu hús og sum halda, at iðuðarneyðin er bara eitt sokallað sosialistiskt fupppnummar.

Og so vóru tað hasir nólsoyingarnir, sum spældu. Hvi ikki tosa við eir um hetta at spæla til brúðleyp, hvat teir spæla og hvat teir fáa burturúr. Kanska teir kundu sagt frá onkrari stuttligari søgu í tí sambandinum. Men tit valdu so at geva teimum kjøftband istaðin, og tað haldi eg varð stórt spell. Eg haldi tit áttu at gjørt eina søgu burturúr teimum eisini. Annars er tað frálíkt tiltak, at tit lata ungar feroyskar musikarar sleppa framat.

Her kundi verið nógv skrivað um sjónvarpið, men bert eitt lítið hjarta-suff afturat. Enn einaferð høvdu tit í sjónvarpinum nakrar framur góðar professionellar sendingar ut

útheiminum. Hetta vóru BBC-sendingar, sum tit redigeraðu við feroyskari talu. Prima. Eg minnst t.d. hasa um eiturvanlukkuna í Bhopal, hana um teir japansku generalarnar, sum brúktu figginda hermenn til royndir við gassi o.l. Tað slagði av sendingum hava tit strokið av listanum. Tað dugi eg við minum besta vilja ikki at skilja. Tí hatta var gott sjónvarpsstoff. Og tá vit tosa um útlendskt tilfar, so haldi eg, at tit kundu gjørt meira burturúr tí útlenska partinum av Degi og Víku. Tað kennist sum tað er nakað sum skal vera til at fylla teir síðstu minuttirnar út við og so einki meira. Eg haldi fólk hevur meira uppiborið, nú tit hava valt at droppa annað gott útlendskt tilfar so sum BBC-sendingarnar.

Jan Müller

GRINDEX

DÚKKPUMPUR

220–380 V

til vatn, runu, tød o. a.

CARL Á LAG P/F

Yviri við Strønd 21
Tlf. 149 22-100 Tórshavn

NÚ er at spennu
BELTINI